

A

VAS MEGYEI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA

összefoglaló értékelése a szakképzési tanácsadók elmúlt évben a szakképzés területén végzett munkájáról

(2009. december 1. - 2010. november 30.)

A beszámolási időszakban kamaránk 2,5 tanácsadói és 1 adminisztrátori státusznak megfelelő támogatásban részesült. A támogatási keret terhére 2009. december 1-től 3 tanácsadó és egy adminisztrátor kolléga foglalkoztatására került sor.

2010. március 1-től változás következett be 1 fő tanácsadó személyében.

A tanácsadók tevékenységének statisztikai adatai

Tanulószerződést kötő gazdálkodó szervezetek száma:	317
Látogatandó képzőhelyek száma:	341
Képzőhely látogatások száma:	246
Személyes tanácsadások száma gyakorlati képzőhelyen:	161
Bevezető ellenőrzések előkészítése:	116
Képzőhelyek akkreditációjának előkészítése:	209
Gondozott tanulószerződések száma:	1237

A tanulószerződések számának alakulása

Tanév	Tanulószerződések száma	Növekedés mértéke
2004-2005.	684	21,0 % (növekedés)
2005-2006.	947	38,45 % (növekedés)
2006-2007	1128	19,11 % (növekedés)
2007-2008	1191	5,58 % (növekedés)
2008-2009	1181	- 0,84 % (csökkenés)
2009-2010	1255	6,26 % (növekedés)
2010. nov. 30.	1237	- 0,02 % (csökkenés)

A fenti adatokból kitűnik, hogy a tanulószerződések számában az utolsó három év adatait tekintve jelentős változás nem történt.

A tanácsadókkal szemben megfogalmazott elvárásaink:

Alapvető feladatként - a korábbi éveknek megfelelően:

- a tanulószerveződés alapján folyó képzés szélesebb körű megismertetését,
- a gazdálkodó szervezetekkel, az elméleti képzést biztosító iskolákkal való folyamatos kapcsolattartást,
- a tanulók érdekeinek megfelelő képviselését,
- a támogató elvárásainak való maradéktalan megfelelést jelöltük meg.

A felsorolt feladatok mellett természetes elvárás, hogy tevékenységükkel segítsék a kamara más irányú tevékenységét:

- a tagszervezést,
- a kamara képzési tevékenységét,
- kamaránk programjainak népszerűsítését.

Munkájuknak köszönhetően több egyéni és kisvállalkozás is tagja lett kamaránknak.

A kamara közjogi feladatai a szakképzés területén folyamatosan bővültek az elmúlt évek során. A tanácsadó kollégák ebben a tanévben is közreműködtek a Szakma Kiváló Tanulója Versenyek elődöntőinek lebonyolításában, a gyakorlati szintvizsgáztatásban, valamint tapasztalataik átadásával közvetlenül is segítették a regionális kamarai koordinátor munkáját.

A tanácsadók helye kamaránkban kialakult, feladatkörük jól behatárolt.

A kamara szakképzési feladatainak elvégzése és a tanácsadó kollégák szempontjából is megnyugtató lenne, ha nem évenként kellene a rendszer működésének anyagi feltételeire pályázni, hanem a tanulószerveződések számának megfelelő normatív finanszírozás történe.

2009. december 1-től eltelt időszak tanácsadói tapasztalatai:

A beszámolási időszakra eső bevezető ellenőrzések száma az előző időszakhoz képest tovább növekedett, 92-ről 114-re. Alapvető oka, hogy a szakképző iskolák a végzős tanulókat – egy-két kivételtől eltekintve – nem akarják tanműhelyi keretek közt oktatni vagy nincs az adott szakképesítéshez kialakított tanműhelyük.

A gyakorlati képzést és tanulószerveződés kötését megelőző minősítéseket (bevezető ellenőrzéseket), a képzésre való alkalmasság vizsgálatát megelőző „találkozások” minden esetben meghatározóak a tanulóképzés szempontjából. A képzők többsége ekkor szembeül a tanulószerveződéssel járó kötelezettségekkel, ekkor hall először a költségek elszámolásának lehetőségeiről. A tanácsadó kollégák erre az alkalomra külön „információs csomagot” állítottak össze a képzők számára, ezzel segítve a tanulók foglalkoztatásával kapcsolatos kötelezettségek megismerését, az NSZFI-hez történő bejelentkezést, valamint a képzés során felmerülő költségek elszámolását. Kiemelt figyelmet fordítanak a tanulószerveződéssel járó foglalkoztatás kritikus pontjaira, a tanulóknak járó oktatási szünetre, a szakmai vizsgák előtti felkészülési idő biztosítására, a szintvizsgák időpontjára, a feladatbank és a vizsga nyilvánosságára és fontosságára, a Szakma Kiváló Tanulója Versenyen való részvétel lehetőségeire.

A tanműhellyel rendelkező iskolák – oktatóik megtartása és a modul rendszerű képzésre történő hivatkozással – tanműhelyeiket az első és második szakképző évfolyamos tanulóikkal töltik fel. Az utolsó éves szakmunkás tanulóktól – a jobb képességűeket kivéve – pedig igyekeznek „megszabadulni”. Az így kikerült tanulók felkészültségével a fogadó képzőhelyek nincsenek megelégedve, mondván a képzést nem folytatniuk kell, hanem szinte az alapoktól újra kezdeni.

A beszámolási időszakban a **szakképzési tanácsadók** összesen **574 alkalommal fordultak meg a képzőhelyeken**. A tanácsadó kollégák látogatásaik során országosan egységes látogatási lapokon rögzítették tapasztalataikat, majd ezt követően rögzítették az ISZIIR-ben.

Látogatásaik során felmerült kérdések, problémák

A kollégák, látogatásaik alkalmával a tanulók hiányásaival, oktatási szünetekkel, a képzési költségek visszaigénylésével, az adminisztrációs feladatokkal, a tanulók órarendjével, gyakorlaton eltöltött idejük rövidegével kapcsolatos problémákkal találkoztak. Meglepve tapasztalták, hogy egyes iskolák nem követelik meg a tanulói munkanapló használatát, melyet így nekik sokkal nehezebb a tanulókkal vezetetni.

A képzők igénylik a szakképzési hozzájárulás elszámolásával kapcsolatos tájékoztatást. Problémát okoz számukra a tanulóknak járó étkezési hozzájárulás juttatása, mivel dolgozóiknak az adózásban bekövetkezett változások miatt már nem biztosítják. A vendéglátóhelyeken nem értenek egyet a képzők azzal, hogy dokumentálniuk kell a természetben adott étkezést. Számukra teljesen természetes, hogy egy étteremben a személyzet „ingyen” étkezhet.

A képzés feltételei, a tanulók juttatásai, a felelősségbiztosítás

A tanácsadó kollégák korrekt tájékoztatása és a folyamatos kapcsolattartásnak köszönhetően egyre kevesebb hiányosságot tapasztalnak a képzőhelyeken tett látogatásaik alkalmával.

A tanulókkal, látogatásaik során személyesen elbeszélgettek. Egy-két esetben az előre megbeszélt látogatás időpontjában a tanulók betegsége vagy más előre nem tervezhető okból nem voltak jelen. Velük egy későbbi időpontban találkoztak és beszélgettek a munkakörülményeikről, juttatásaikról, terveikről. Az utóbbi időben többször fordultak tanulók kamaránkhöz, hogy nem, illetve csak késve kapják meg juttatásukat. Ezen ügyek kivizsgálása ez idáig mindig pozitív eredménnyel zárult.

A képzők általában az „érettebb” tanulókkal elégedettek (kozmetikus, fogtechnikus). A fiatalabbak munkamorálja, kommunikációs készsége még kifogásolható. Juttatásokat általában csak a kötelező minimális szinten kapják a tanulók.

Tapasztalatok:

- Több esetben fordul elő, hogy a tanuló csak „papíron” kapja meg a neki járó **juttatásokat** és sajnos annak „átvételét” aláírja. Ez a jelenség elsősorban a szolgáltatóipar területén jellemző.
- **Foglalkozás-egészségügyi** vizsgálatot szakorvossal végeztetik el a képzők, kivétel néhány vendéglátó, ahol évente szűrővizsgálatokon vesznek részt.
- **Felelősségbiztosítást** megkötötték, vagy folyamatban volt. A veszélyes munkahelyeken dolgozó tanulókra egyes képzők kiegészítő balesetbiztosítást is kötnek.
- **Munkavédelmi oktatás** rendszeres és dokumentált, ezt a képzők nagyon komolyan veszik.
- **Tanulói munkanaplók** általában naprakészek, különösen a kozmetikusoknál esztétikusak.
- Előrelépés tapasztalható a **foglalkozási naplók** vezetésében, helyenként már élnek az oktatók a szöveges értékeléssel is különösen ott, ahol felváltva több oktató foglalkozik a tanulókkal. Ez az előrelépés részben annak is tulajdonítható, hogy a tanácsadó kollégák az első találkozás alkalmával foglalkozási naplót adnak át a képzőnek (fénymásolt, általunk összeállított).

- Az **étkezési hozzájárulást** a vendéglősök természetben adják; itt előfordult, hogy nem dokumentálták az átvételt. Ahol bonban, vagy pénzben kapják a tanulók, ott dokumentálják is. Külön felhívták azon képzők figyelmét, akik pénzben biztosították a tanulók étkezési hozzájárulását, hogy másképp teljesítsék, mivel ily módon nem tudják az NSZFI felé azt elszámolni.

A gazdálkodók viszonyulása a tanácsadókhoz

A tanácsadás, az ügyfélforgalom lebonyolítása személyesen, telefonon, vagy e-mailben napi tevékenységükhöz tartozik. A képzők, szülők és tanulók is egyaránt bizalommal fordulnak hozzájuk, érdeklődnek, kérik segítségüket, előfordul, hogy nem csak tanulószerveződéssel, hanem vállalkozásukkal kapcsolatban is tőlük várják a segítséget, iránymutatást. Ezen elvárásaiknak igyekeztek megfelelni.

Észrevételeiket, tanácsaikat a képzők és a könyvelők elfogadják. A tanácsadók által feltárt hiányosságokat pótolják.

Tájékoztató anyagok

Ebben a tanévben a korábbi évekhez hasonlóan az MKIK által megjelentetett kiadványokat átadtuk képzőinknek. A szakképzést érintő dokumentumok frissítését, tájékoztató anyagok honlapon történő megjelenítését a tanácsadó kollégák folyamatosan végezték.

Egyre több képző, vállalkozó látogatja, „használja” kamaránk honlapját, melyet a jövőben is folyamatosan karbantartunk, frissítünk.

Képzőink nagyon hasznosnak és jónak tartják a „Tanulószerveződéssel a munka világában” című kiadványt.

Tapasztalataink a szakképző iskolák és a gyakorlati oktatást végző gazdálkodók kapcsolatáról

A kamara szakképzés területén betöltött szerepének bővülésével, a gyakorlati képzés ellenőrzésében, felügyeletében végzett tevékenységének megerősödésével ez a kapcsolat folyamatosan fejlődött. Az iskola és a képzők közötti kapcsolat javítására jó lehetőség a képzőhelyek minősítése, ellenőrzése és akkreditálása.

A gazdálkodók elsősorban kidolgozott képzési dokumentumokat és a feladatok ütemezését várják a szakképző iskoláktól.

A tanácsadó kollégák jó partneri viszonyt építettek ki az iskolák gyakorlati képzésért felelős vezetőivel és az intézmények vezetőivel.

A tanulószerveződés és a munkaerőpiaci igények

A szakképzés színvonalának a munkaerőpiaci elvárásokhoz történő igazításának egyik, talán legjelentősebb lépése a **szakemberképzés versenyszférában történő megvalósulása**, valamint a gazdaság szereplőinek minél szélesebb körű bevonása a tanulók gyakorlati képzésébe. A „gazdaság” így közvetlen alakítója a szakemberképzésnek, saját maga képezheti, nevelheti ki munkaerő-utánpótlását. A kormány és a kamara közötti keretmegállapodás is segíti korábban megfogalmazott céljaink megvalósítását.

Az iskolák ellenérdekeltségével sajnos még napjainkban is találkozunk, annak dacára, hogy a jogszabályi környezet kedvező feltételeket teremtett az iskolák számára is. A tanmühellyel

rendelkező iskolák számára fenntartóik bevételi kötelezettséget írnak elő, mely szintén gátja a munka világában megvalósuló szakmunkásképzésnek.

Tevékenységünk során hosszú távú célunk a szakképzés és a működő gazdaság kapcsolatának erősítése, a munkaerőpiaci igények közvetítése a szakképző intézmények felé.

Összességében megállapítható, hogy az elmúlt egy év során eredményes és jó munkát végeztek tanácsadó kollégáink.

A jövőben szükség lenne legalább évente két alkalommal országos tanácsadói találkozókra, tréningekre, hogy lehetőség nyíljon a munkájuk során felvetődött problémák megbeszélésére, tapasztalataik átadására, kicserélésére.

Szombathely, 2010. november 30.

Kiss Sándor
főtitkár

Héger István
szakképzési vezető

